

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Széchenyi-utca 34-ik szám. SZELENYI és TÁRSA nyomdája.
A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

RUTTKAY MENYHÉRT.

Helyettes szerkesztő:

BUDAI JÓZSEF.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor. Negyedévre 2:50 kor
Egyes szám ára 14 fill.

Koáliczió.

Nyilt levél Kossuth Ferencz országgyűlési képviselő úrhoz.

III.

A mult választás alkalmával, városunk szabadelvű pártjának egyik előkelő tagja nyilt levelet intézett a miskolczi polgársághoz, melyből főkép a következő részlet ragadta meg figyelmemet: „*mi mindnyájan, kicsinyek és nagyok megemeljük kalapunkat azon zászló elött, melyre a mi édes magyar hazánknak függetlenné tételére irányult törekvés van jelszavul felírva; és közöttünk csakis az édes vágyakozásunk megvalósíthatásának idejére és módjára nézve vannak nézeteltérések.*“

Ime egyik bizonyosága annak, hogy a jó hazafiak eltérő utakon bár, de egy cél felé törekszenek. Nem adják fel azokat a szent álmokat, messzefekvő nagy célokat, melyek nélkül hazugság a nemzetek élete. A meggyőződés elválaszt tőlük, de a hazafiság egyesít velök. Az ilyenekre a haza mindig számíthat, főkép akkor, ha a Deák kiegyezését kell bárki ellen is megvédelmezni.

Mikor Deák a kiegyezést megalkotta, azt hihette és méltán, hogy nemcsak az ő, de a bécsi körök is őszintén, becsületesen betartják annak pontjait. Csalatkozott, az ő jóhiszeműségét csuful rászédtek. Minden olyan jogot, mely hazánk javára szolgálna s melynek megvalósítása feltételekhez volt kötve, a bécsi körök egyszerű neántsá virágnak tekintenek. Hiába van jogunk az osztrákokkal való ki nem egyezés esetén az önálló vámterülethez, a nemzeti bankhoz, mert rögtön felemelkedik ellene az osztrák császár tiltó szava. Am a magyar nemzet 1526-tól máig soha sem kapott a Habsburg háztól jogot, melyet nehéz küzdelemmel ki nem erőszakolt. A tapasztalás azt bizonyítja, hogy e tekintetben I. Ferencz József egészen hű marad a dinasztia hagyományos politikájához. Kezünkbe hull az

osztrák makacsság folytán az önálló vámterület és megvalósításának megint utjában ott áll az uralkodó, ki nyiltan hirdeti az osztrák gyárosoknak, hogy „*minden esetre együtt maradunk!*“

Ha a kiegyezés csak a papiroson és az uralkodó alkotmányos esküjében szerepel, de az életbe át nem vihető, akkor meg van hamisítva. Próbáljuk meg mit ér ez a kiegyezés. Szervezkedjünk az önálló vámterület kivívására, mely nélkül biztos az elkoldusodásunk. Állítsuk szembe a 67 óta állandóan meghunyászkodó nemzeti akaratot a bécsi körök korlátoltságával és előítéletével, hadd lássuk már egyszer, milyen kegyben állanak kedvelt magyarjaink előttük? Szervezzünk pártot, az eltérő nézetű elemekből az önálló vámterület közös alapján. A kormánypárton, sőt a néppárton is ma már nagyon sok olyan képviselő ül, kik hivei a gazdasági önállóságnak. A hazafiatlansággal megvádolt néppártról minapában azt kiáltották át a függetlenségi pártra: „*az önálló vámterület eszméje nem a függetlenségi párt monopoliuma.*“ Helyes! Örvendünk, ha másokkal, ha minél többekkel megoszt-hatjuk. Közeledik az idő, mikor a fenyegető gazdasági válság, az embereket a veszedelem okain való elmélkedésre sarkalja. A szegénység növekedésével versenyt szaporodnak az önálló vámterület hivei. Le kell tehát szorítani azokat a vezető szerepről, kik a bécsi körök parancsai szerint cselekszenek s hogy azt elérhessük, *szövetkeznünk kell a kormánypárt és néppárt azon elemeivel, kik hivei, nem az önálló rendelkezés mellett való gyalázatos szolgálásnak, de hazánk teljes és valóságos gazdasági önállóságának.*

Mindenek előtt elvárjuk, hogy kölcsönös megbecsülésben részesítik egymást a gazdasági önállóság táborának egyebekben ellentétes nézeteket valló hivei, s főkép a függetlenségi árnyalatok közt szent lesz a béke ezután. Ezért örömmel üdvözöljük már előre is az anya-

pártnak tervbe vett új lapját, mert ez szakítást jelentene az Egyetértés örökös piszkolódásával. Az idő a politikában is pénz; fel kell hát használni nem a civódásra, melyre kár nyomdafestéket pazarolni, de az eszme érdekében való izgatásra. Ha az Egyetértés azt a sok időt és nagy erőt, melyet a testvérpárt lejáratására fordított, a gazdasági szabadságharcz mellett fejtette volna ki: ma az eszme térfoglalása nem a mai határok közt mozogna.

Meg kell alakítani a közös elvek alapján, vegyes elemekből a koalícionális pártot s ha az másképp nem lehet, a kormány alakításban való részvételtől, vagy egy ilyen alapon alakult 67-es párt becsületes támogatásától sem szabad visszariadni. Én nem tartok attól, a függetlenségi pártnak részletprogrammal való kormányra jutása végzetes lenne a függetlenségi eszmére. Lám 75-ben Madarász apó alig néhányad magával maradt hű a zászlóhoz s ma mégis hatalmas párt vagyunk. Feltámad ez az eszme, mint tüzön megégett Phönix madár, mindaddig, míg hazánk teljesen független nem lesz. Fődolog, hogy a tüzön való megégés után a hamuból nőjön ki a nemzet szabadságának valamelyik fontos életszerve. Tegyük félre egy időre elveink nagy részét, hogy azok közül a legfontosabbat, mely benne van a kiegyezési törvényben, a kiegyezés igaz barátainak segélyével megvalósíthassuk.

Szervezkedjünk most, idejekorán a jövő választásra, mert hiszen a függetlenségi párt rendetlen, tervtelen, fegyelmezetlen szabadcsapatait játszva győzi le a kormány fegyelmeztet phalánxai. Csináljunk számadást minden kerületben s hol pártunknak a győzelemre nincs kilátása, ott támogassuk teljes odaadással az olyan kormánypárti avagy néppárti jelölteket, kik az önálló vámterület hiveinek vallják magukat. Ha a polgári házasság alkalmával egy olyan jelentéktelen dologért, mely pártunknak

ROSENBERG GYULA
szőnyegek, függönyök, takarók és pokróczok nagy áruháza
elsőrangu női divat-áruháza
a színház-épületben.

a volt Makra-féle helyiségben (Debreczeny ház)

Máhr Károly ural szemben.

Gyapju, csipke és tüll **függönyök**. Futó- és szalon-**szőnyegek** minden minőségben. **Paplanok** és **matracok** lószőr és arique(tengeri fű).

A legolcsóbb szabott árak minden darabon feltüntetve.

Szigoruan szabott árak! Készízetésnél 5 százalók engedménnyel.

Szíves értésére adom a tisztelt hölgyközönségnek, hogy az **őszi és téli idényre** valódi **szövet- és selyem ujdonságaim** — teljes angol és francia választéka beérkezett. Mintákkal vidéke készséggel szolgálók és minden rendelést **bérménten** küldök.

sarkalatos programja sem volt, kisebbségben levő függetlenségi elemek habozás nélkül támogatták a kormánypártot: mennyivel inkább megtehetjük most, mikor programmunk leglényegesebb pontjainak meg, avagy meg nem valósulása áll a kockán, mikor éppen azt kell programmjaink közül megvalósítani, mely alapja valamennyinek, melyből a többi önmagától kifarjadzik? A sorrend be lesz vezetve az önálló vámterülettel, mire a kvóta elválás és a hadsereg költségeinek mindkét ország által való önálló fedezése következik. Ezt követi, mert követnie kell, a hadsereg hazai részének magyar vezényszava. Ha az önálló vámterületet kivittuk, hazánk teljes függetlensége csak rövid idő kérdése.

Mintha hallanám már az ellenvetést, hogy nekünk a függetlenségi politika egyes részleteiben nem kell, hanem csak a maga egészében. Egy hasonlattal szolgállok az ilyeneknek. Egy éhes ember bemegy egy pusztai vendéglőbe, a korcsmáros elébe teszi a levest, de ő nem nyúl hozzá, hanem azt kívánja, hogy a sültet, a tésztát, a bort, a fekete kávé, szóval az egész ebédjét egyszerre tegyék az asztalára. Jól tudja, hogy egymás után a magaidejében valamennyit rendesen megkapja, de ő köti magát az egyszerre rögeszméjéhez. A korcsmáros végig néz a hóbortoson, felpattan és ezt mondja neki: én is egymás után készítem az ételeket s ha nem várja az ur sorát, isten hírével, elmehet, van ide 20 kilométerre egy másik korcsma, menjen oda, ott aztán majd estefelé megebédélhet, de alig hiszem, hogy akkor is egyszerre követeli valamennyi ételt, hanem örül, ha hozzá láthat az első tálhoz.

Ha örökre elméleti pártnak maradni nem akarunk, lépten-nyomon számot kell vetnünk a gyakorlati étellel. Az egyszerre mindent elvéért nemzeti koplalást rendezni, esztelenség lenne.

Meg kell alakítani a koalícionális pártot elveinknek legsarkalatosabb részével s esetleg kormányalakításban is habozás nélkül részt kell venni a függetlenségi pártnak.

(Vége.)

A kisipar.

Szegény kisipar! Ha így tart, nem sokára Arany János szavait idézhetjük reád: Mint a pásztor tüze késő késő éjszakákon... El fogsz tűnni te is, csupán emléked marad meg, poetikusan, mint a jobb idők jó magyar képű számadója, juhásza csillingelő nyájával, édes-bús tilinkójával.

A gyárak füstje elszédíti edeig józan fejed s a zakatoló gépek megbénítják eddig munkás kezéd, az a zakatolás pedig a lélekharangod.

Régóta halljuk kisiparosaink panaszát, régóta figyeljük őket, látjuk mint pusztulnak egyenkint a végsőküzdelemben, melyet a gyári versenynyel szemben tartanak. Már a mai nap iparosainkat sem az az igazi kisipar teremtette meg, mely a czéh világban aranykorát élte. A verseny a küzdelemre nevelte őket, mégis folyton elkeseredettebbek. Hátha egy öreg czéh-mester ébredne sirja mélyéből?

Ezelőtt egy kulcsért egy-két koronát fizettek. Ma megkészíti a gyár négy-öt fillérért. Készen kapható a vasárnap boltban. Valamikor — csak példának hozom — az épület-lakatosok vígan éltek, maguk készítették a vasalást, volt

olyan legény, aki csak folyton szegezett. Élt belőle egy városkában 4—5 mester, 50—100 „legény”. Ma elkészíti valamely bécsi vagy német gyár, megveszi az asztalos és potom áron felveri. De ő sem nyer rajta, a vaskereskedő sem, csak a szegény lakatos lesz szegényebb általa. És így van az összes vonalon, minden iparban. A kis iparos csak „foltozó suszter” lett, itt-ott vállalhat egy kis új munkát. De ha vállal is, az éhes, nyomorult világ agyon konkurálja s a végeredmény, hogy ráfizet.

Egy darabig csak kinlódik, míg végre a kényszer eladatja vele a megmaradt kis szerszámot és meggyári munkásnak. Uram Isten, ki tudja, tán jobb dolga támad? Nem kell törődni az adóval, a „kundschafttal”. Nem avval, hogy fizeti a segédet szombaton, miből vesz anyagot? Csak megy a gyárba, csak fur, gyalul farag és szombaton viszi haza a 20—30 koronácskát a családjának. Mindez, ha valóban így lenne, igazán csodálkoznom rajta, ha kis vállalkozót egyet is találhatnék a föld kekségén. És bittal veretném meg, aki ragaszkodik a mester titulushoz. Mert olyanok ezek még ma is, hogy sajnálják az önállóságukat, mint a cigány a haját, ha még oly nyomorultul megy is a mesterség.

De nem úgy van ám a dolog. Az a szegény munkás csak erő, semmivel sem különb a gőznél vagy a villanynál, csupán csak abban tér el tőle, hogy kobakjában van egy tudatos motor is; azért nem becsülik többre, mert az igen közönséges dolog, hogy az embernek feje is van.

A munkás csak addig munkás, míg

TÁRCZA.

Rólad, csak...

Rólad, csak mindig rólad álmodom,
Én gyönyörű, szép szőke angyalom;
Álomba ringat az édes ábránd,
Ha mi még valaha egygyé válnánk!

Álmodom aztán édes szépeket,
Fényben uszó tündéri képeket;
Napsugaras, rózsafelhős tájat,
Valósulva ezerféle vágyat.

De mikor oszti virradóra kelek,
Csak szomorú valóra ébredlek;
Miről álmodtam, marad csak ábránd:
Hogy mi még valaha egygyé válnánk.
Gyarmathy József.

Modern házasság.

— A „Szabadság” eredeti tárczája. —
Írta: Gergely Giza.

Előkelő, finom társaság van együtt; maga a menyegző is új divat szerint megy. A fiatal pár a templomból egyenesen elutazik; a lakodalmi vendégek tehát még az esküvő előtt gyűlnek össze a lakomához, melyet csakis a házassági szerződés aláírása előz meg.

A dusan terített asztal pompás látványt nyújt; arany és ezüst edényekben halomra

rakva az inycsiklandoztató ritkaságok; kristály-palaczkokban gyémánt csepphez hasonló bor ragyog. A terítékek közt virágok díszlenek; illatuk nincs, de színök a szivárványéval vetekedik.

Lassankint elhelyezkedik a társaság, s míg az ételeket felhordják, egyébről sem folyik a szó, mint Margitnak, a szép menyasszonynak leendő nagy boldogságáról. Margit pedig mintha sokkal fontosabb dolog volna megigazitania szép szőke hajában félreacsuszott ezüst pillangót, melynek szárnyai gyémántokkal vannak kirakva, alig-alig figyel a szóbeszédre s majd édes-anythingját, ki éppen harmadszor beszéli el, hogy Budapesten senkinek sem leszen oly szép gyémántjai, mint az ő Margitkájának — majd vőlegényére tekintget.

Gondolatai közben észre sem veszi, hogy az ételek egymásután kerülnek az asztalra, hogy a vendégek már javában mulatnak, csak akkor tér magához, mikor mellette ülő nagynénje, ki csakis az ő esküvője kedvéért jött be a faluról — már a tortákkal kínálgatja.

Margit alig fogyaszt el belőle egy szeletet; inkább beszélgetni akart a nénivel.

S a mint már ez régebben szokás is volt, megkérdezteti a néni egyről-másról.

— Mond csak édesem, boldognak érzed-e magadot?!

— Igen, édes nénikém! válaszol a leány

meglepdőve ezen az őszinte és előtte naivnak tetsző kérdésen — nagyon boldog!

— És kívánságod szerint méggy férjhez?!

Margit nevetésbe tört ki.

— Hát azt hiszi nénikém, hogy kötéllel visznek az oltárhoz?!

A néni, mintha már megelégette volna a felvilágosítást, nagyot sóhajtott és nem szólt többé egy szót sem, hanem felkelt s a konyhába távozott.

Ezalatt már megtörtént az asztalbontás, a vendégek csoportokra oszoltak s a terem szögletében egy-egy intimebb kis társaság beszélgetett.

Margitot Sás Gyula, előbbi ideálja mulattatta, sőt elkísérte a nappali szobába is.

* * *

A néni éppen visszatérőben volt a társasághoz, utja éppen a nappali szobán vezet keresztül. De egyszerre megáll, szeméi a meglepetéstől tágra nyílnak: Margit Gyula karjaiban, ajkai az ifju ajkaira szorítva.

— Jesszus Mária!

A néni felkiáltására szétrebbennek és egy pillanatig mozdulatlanul állanak meg helyeikben.

— De megijesztett bennünket néni, — szólal meg magához térve a menyasszony — ha nem ön lenne, el volnának veszve.

— Boldogtalan gyermekek, hát ti szeretitek egymást? — hebegé nagy meglepetésében a szegény asszony.

a gyár hasznát vehet általa, azután el bocsájtják; mint megtették ezt ebben az évben a diósgyőri vasgyárban. Hogy miből él meg, nem törődnek vele. Még panaszra sem jut szava, elvették tőle, punktum.

Es mindezt mi idézte elő, — a gép. Hatalmas erő, hatalmasabb, mint ti vagytok, szegény proletárok.

Braun ur ismét házal. Braun Sándor a „Budapesti Napló“ szerkesztője két napon át városunkban időzött. Mint szerkesztőt mindenkor szívesen üdvözljük Braun urat városunk falai között. Ez alkalommal azonban nem mint szerkesztő időzött itt; nem, mert mint *reménybeli képviselőjelölt* mutatta be magát egyes helyeken. Már ilyen minőségben nem látjuk szívesen a t. kollega urat.

Mit is csinált hát itt Braun ur? A déli kerület választó polgárainál tett látogatásokat, a hol — mint értesülünk — azt a hirt terjesztette világgá, hogy *Soltész Nagy Kálmán* rövid idő múlva lemond képviselői állásáról s erre az esetre a saját becses személyét ajánlja a jelöltségre.

Mi már több alkalommal elmondottuk, most is elmondjuk, hogy nem hisszük, hogy Soltész Nagy Kálmán hűtlen lenne a választók bizalmához és visszaadná öt év lefolyása előtt a mandátumot. Ez az eset a politikai morál szempontjából teljesen ki van zárva. De ha ez a nem remélt eset bekövetkeznék is, még akkor is mit keresne itt Braun ur? Hiszen ő vele a miskolci közönség ilyen minőségében egyszer s mindenkorra leszámolt. Neki, mint a pártközi béke megbontójának, nagyon is érthetően megmutatta, merre van az ajtó. *Nem kellett a saját pártjának, nem kellett senkinek.* Hát mit keresne itt megint?

Talán megint nyomja a zsebét vagy tizezer korona s azt akarná itt elkölteni? Ez ellen senkinek semmi kifogása. Csak tessék megnyitni a bugyellárist. Ugy is sok most Miskolczon az éhes ember. Százan meg százan elmennek a potya-lakomára, csak enni

meg inni legyen mit. Sőt most is újfent megéjlenek s össze vissza csókolják Braun urat a pompás vacsoráért. De, hogy itt Miskolczon józan emberek valaha országgyűlési képviselővé válasszák, azt ne remélje, ne is álmodja.

Az elemi és középiskola közti átmenet áthidalása.

Általánosan ismert azon minduntalan főhangzó s a népiskolákat érintő vád, hogy a gymnasium I.-ső osztályába fölmenő gyermekek nem bírnak elég előképzettséggel s nem bírnak azon alappal, mire a középiskola tovább építhetne. A középiskola az elemi iskolát, tehát közvetve az elemi tanítókat okolja ezért. Pedig nagy részben méltatlanul. A népiskola — és még a városi iskola IV. osztálya sem — nem előkészítője a középiskolának, egymástól teljesen független, a kettőnek iránya, célja, tanterve, tananyagja egészen más. A népiskola általánosságban az életre nevel s tanít, ellenben a középiskola a legtöbb esetben szakpályára készít elő. A népoktatási törvény is külön keretbe sorolta a népiskolát, külön aközép iskolát s felügyelet tekintetében is elválasztotta a kettőt egymástól.

Mint hogy tehát egymástól független, a kettő között szoros szervi összefüggés nincs s a népiskola, mint neve is mutatja, nem előkészítője a középiskolának, nem állhat fenn tehát az a vád, hogy a népiskola nem látja el elég utravalóval a középiskolába lépő tanulót, miután ez szorosán véve nem is feladata. S ha így áll a dolog, ugy a középiskola keretében kell a vád alapját, a hibát keresni, vagyis hogy a középiskola tananyaga, tanmódja stb. nem alkalmazkodik az elemi iskolához s nem folytatja ott, hol amaz elhagyta. De nehogy elfogultsággal

vádoljanak, nézzük és keressük azon módokat, melyeknek segítségével ellehetne érni azt, hogy az átmenet ne volna oly nagy.

A mit a népiskola és így a tanító e tekintetben, nem a baj teljes megszüntetésére, de orvoslására tehet, az a következő volna.

Különösen fősúly fektetendő az olvasás, nyelvtan és számolás tanítására. Ez főképp a városi iskolák IV. osztályára szól, honnan mégis csak a legnagyobb százalék megy a középiskolába. S ha valahol, ugy itt van értelme a megérdemelt buktatásnak s a szigorú osztályozásnak annál inkább, mivel tapasztalat szerint azon növendékek, kik az elemi iskolából az általános jó osztályzaton alól álló bizonyítvánnyal lépnek át a gimnáziumba, azok az ottani szigorú rostán mind kihullanak, elbuknak s mint e téren sokat tapasztalt középiskolai tanártól is hallottam, tulajdonképp csak azok bírják meg a gimnázium I. osztályát, kik a közepes jónál *jobb*, tehát jeles osztályzatu bizonyítvánnyal lépnek *ide*. De álljunk itt meg kissé ennél a szónál: bizonyítvány. Oly sok huzavonára adott már az alkalmat, hogy a középiskola nem respektálván kellően a népiskola által kiadott bizonyítványt, fölvételi vizsgának vetette alá a növendéket. Hát tagadhatlan, hogy a bizonyítványok kiállításánál, az osztályozásnál nem járnak el elég lelkiismeretességgel a tanítók — különösen falun — azon növendékeknél, kiket szüleik taníttatni visznek. Sok személyes érdek, sok mellékkörülmény készíti a tanítót igen sok helyen arra, hogy minél fényesebb, minél tisztább *egy* bizonyítványt állítson ki. Pedig a bizonyítvány külső hü kifejezője legyen a gyermek benső szellemi értékének. Azért annak kiállításánál a legnagyobb igazság s szigorú lelkiismeretesség kell s az a bizonyítvány mindig igazságos tükre legyen a gyermek belső énjének. Így nem volna

— Oh igen, teljes szívünkben, ugy-e Margitka?! — válaszol az ifju élénken.

— No akkor — mondá néni — a mamát nyomban értesíteni fogom; még szerencse, hogy az esküvő előtt vagyunk; én a pártotokon leszek és atyád is meg fogja érteni a helyzetet . . .

— Bocsánat nénikém — szakítja félbe Margit, — de mi nem értjük egymást teljesen. Én szeretem Gyulát, Gyula is engem, az szent igaz, de ő szegény. A jó ég épen utamba hozta azt a gazdag embert, én elfogodom nevét, rangját és — vagyonát. Bolond volnék, ha visszautasítanám, ugye Gyula — fordult a fiatal emberhez.

— A kisasszonynak igaza van, — válaszolta ez — az én szerény helyzetem boldogtalanná tenné Margitot.

— De hiszen szenvedni fogtok, ha szerettek egymást! — Kiáltá a néni kétségbeesetten.

— Oh! korántsem, Leendő férjem, az a vén báb, épen nem fog gátolni bennünket abban, hogy a találkozhassunk, sőt így lesz a legjobb, legalább fűszerezni fogja azt a

sivár életet, mely számomra vőlegényem, helyesebben leendő férjem oldala mellett készül.

Margitot épen hívták és ő eltávozott, az ajtóból is még csókokat hányva a fiatal ember felé.

— Ugye csak tréfáltak — mondta a néni könyektől fuldokló hangon — vallja meg?! . . . Ön elveszi Margitot . . . oly boldogok lesznek . . . Vallja meg, hisz Ön becsületes ember . . .

— Asszonyom, az én becsületem épen azt kívánja, hogy Margit férjhez menjen ahhoz az emberhez s akkor volnék becsületes és nyomorult, ha boldogságának útját állanám! Fájdalom! ha százezer forintom lenne, esküszöm, elvevném őt.

Igy szólva, meghajtá magát, kiment a szobából.

* * *

A meghívottak bent a teremben majd kövé meredtek a vőlegény nagylelkűségétől; százezer forint özvegyjogot biztosít arájának; a mama örömeben sir, a barátok alig győzik

a bókokat és Gyula hangosan mondja, hogy Margit kisasszony mindezt megérdemli.

Következik az aláírás: a vőlegény öntudattal, Margit közönyösen; mikor Gyulára mint tanura került a sor, mindenki előtt feltűnt jó kedve és előkelő modora.

— Ki ez az ur? — Kérde a vőlegény, arájától.

— Nem igen tudom, valami író, azt hiszem, forduljon a mamához ő protegálja az efféléket.

Egyszerre észreveszik, hogy a néniről megfélekedtek. Miért nem jön be tanunak, mint a többiek? Már azt sugdosták, hogy ő megtagadta beleegyezését, mások tudni akarták, hogy már haza is utazott.

A menyasszony véget vetett a találgatásnak. Anyja kérdésére vállvonna így felelt:

— Férjemet hozzám képest nagyon vének találta.

— A vén bolond! — kiált mama méltatlankodva.

— Igen, a vén bolond, mondta Margit — Gyulára tekintve.

Barta Jenő
női divatárházában
Miskolcz

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR

december 31-éig

Egy szövet-ruha bársony díszszel 1 forint 80 krajczártól.

Asztal-neműek. Vásznak.
Függönyök és ágyterítők.
Paplanok.

Finom ruhakelmék.
Flanel és barchendek.
Lyoni selymek, bársonyok

meglepo olcsó árakon.

aztán oly nagy az ámulat és bámulat, midőn sok ilyen kitünős osztályzatu gyermek már az I. osztályban elbukott. Itt a hiba 100 esetből 99-szer abban van, hogy a bizonyítvány kiállításánál inkább a gyöngé, jó szív és nem a szigorú igazságosság vezette a tanítót.

Évvel egyenrangú, sőt talán még fontosabb szerep jut a tanítónak akkor, midőn a szüle bizalmasan a tanítót kéri föl véleményadásra azon czélból: javasolja-e, tanácsolja-e, hogy a fiát tovább taníttassa. Tegyen itt és ilyenkor félre minden gyöngé kiméletet, minden személyi tekintetet, szülei hiuságot a tanító, mondja meg véleményét szigorú igazságossággal, s ha az a növendék csak közepes tanuló is, tanácsolja a szülének azt, hogy inkább ismétlje a fia a IV. osztályt kétszer, szerezzen ott erős alapot, sem hogy a középiskola I. osztályában mindjárt megbukjék a gyermek s ez által oly tetemes költséget okozzon szüléjének. Ne tanácsolja pedig egyáltalában az olyan szülének gyermeke tovább tanítását, ki csak közepes vagy még annál is gyengébb tahetséggel bír.

Az itt elősoroltakon kívül alig hiszem, hogy tehetne valamit a népiskola s a tanító a nagy ür áthidalására. De nézzük, mit tehetne a középiskola, hogy az I. osztályába feljövő gyermek ne látna oly nagy különbséget s az átmenet simábban és kevesebb buktatással történék.

Mindenek előtt a tananyag rövidítését és ha lehetséges volna, a könyvek kevesbítését.

Ez a két dolog, t. i. a sok könyv és az óriási anyag, mit el kell a gyermeknek végezni, oka annak, hogy oly sok tanuló bukik el az I-ső osztályban. Mert mit, mennyit és hányfélét tanult az elemi iskolában? s ezzel szemben mit, mennyit és hány félét tanul a középisk. I-ső osztályában? hol itt a fokozatos átmenet? A naponta föl adott s minden napra 4-5 könyvből kihagyott nagy adag leczkét a gyermek megemészteni nem bírja.

A könyvek sincsenek úgy írva és szerkesztve, hogy folytatása volna a népiskolának, értem a gyermek szellemi fejlettségéhez mért tekintetet. A magyarázás és megértésre is több gondot kellene fordítani. Mert sokszor a nehezebb tantárgyakból is föl adott leczkének a tanár által történt egyszeri elmondása, legtöbbször az azt rögtön követő kikérdező kérdések nélkül nagyon megfekszi az elemi iskolából most kikerült gyermek agyát, mert ő az elemiben ahhoz volt szokva, hogy ott izról-izre megértették, ugyszólván szájába rágták az anyagot.

Tehát a tananyag, tanerő, tankönyvek s a magyarázatoknak a népiskolához való alkalmazkodásában látnám én a bajok orvoslását a középiskolák részéről s én hiszem, hogy ha az elősoroltak keresztül vitetnének, nem volna oly nehéz a gyermeknek a középiskola I-ső osztálya, meg volna az áthidalás az elemi és középiskola között, nem okozna annyiszor keserűséget és költséget a szülőknek a gyermekek tömeges bukása.

Ha valaki ennél még több orvosságot is tud, nagyon kérem, adja elő.

Putnoky István.

UJDONSÁGOK.

— **A miskolczi esküdtbiróság elnöke.** A kassai kir. ítélőtábla elnöke a miskolczi kir. törvényszéknél szervezett esküdtbiróság elnökéül az 1902. év tartamára *Ortvay Miksa* kir. kuriai bíró, törvényszéki elnököt, helyetteséül pedig *Pócs Endre* kir. törvényszéki bírót jelölte ki.

— **Tanári megerősítés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter *Csallóközi Jenő* miskolczi kir. kath. gymnasiumi igeiglenes rendes tanárt rendes tanári minőségben véglegesen megerősítette.

— **Kinevezés.** A pécsi kir. ítélőtábla elnöke *Borhy Miklós* mező kövesdi lakos közgazgatási gyakornokot a pécsi kir. tábla kerületébe díjas joggyakornokká nevezte ki.

— **Borsodvármegye törvényhatósági bizottsága** folyó évi december hó 9-én délelőtt 9 órakor rendes évnegyedes bizottsági közgyűlést tartja. Ennek előkészítése végett a pénzügyi bizottság 7-én d. u. 3 órakor, az állandó választmány 8-án d. e. 9 órakor ülést tart. — A hétfőn tartandó közgyűlés fontosabb tárgyai lesznek: alispáni jelentés, a mező-csáthi járásban üresedésben levő főszolgabírói, árvaszéki, ülnöki és a megyei pénztárnoki állások betöltésénél üresedésbe jövő egyéb állásoknak betöltése. Az állandó választmány megalakítása. A közigazgatási bizottságba 1902. és 1903. évekre 5 tagnak választása. A központi választmány, az igazoló választmány, az állandó bíráló választmány, az egészségügyi bizottság, a gróf Reviczky-féle segélypénztár igazgató választmányának, a vármegyei tisztviselői nyugdíjintézet igazgató választmányának megalakítása. A község-jegyzői nyugdíjintézet igazgató választmányának megalakítása, a körházi bizottság megalakítása, a laktanya felügyelő bizottság megalakítása, a kijelölő választmány megalakítása, a bor-ellenőrző bizottság megalakítása, a lovatató bizottság megalakítása, az 1902. évi fősorozáshoz poigári elnökök és orvosok kijelölése, jelenítés az üresedésbe jött megyebizottsági tag sági helyekre folyó évi november hó 19-én megtartott választások eredményéről, hivatalos jelentése azon törvényhatósági bizottságnak, melyet a közgyűlés a miniszteri vizsgáló biztosok által felvett hiányjegyzékek átvizsgálására kiküldött, alispáni jelentés a vármegyei közgyám edigi járandóságából az újból szervezett irnoki állás javadalmának levonása után fennmaradó 900 korona fizetési többletnek hová fordítása tárgyában, a belügyminiszterim leirata a folyó évi általános tisztújítás megejtése tárgyában, a megyei árvaszéki elnök előterjesztése a helyettes árvaszéki elnök részére 200 korona fizetéspótlék megállapítása iránt, a lótenyész kerületek beosztásának megalapítása, a borsod miskolczi Közművelődési és Múzeum Egylet kérvénye anyagi támogatás iránt, a megyei árvaszék előterjesztése a gyámpénztári tartalékalap terhére egy állandó díjnak alkalmazása iránt, Miskolcz város tanácsa betérjeszti a városi alszámvevői állás szervezésére vonatkozólag hozott közgyűlési határozatot, a gróf Reviczky segély-alap, a körkórházi alap, a betegápolási alap, a közigazgatási letét és az 1°/o-os pótdó alap 1900. évi számadásainak felülvizsgálása, Miskolcz város 1902. házipénztári költségvetése, ugyanannak 1902. évi községi közmunka és utadó költségvetése, ugyanannak 1902. évi közzetvám pénztári költségvetése.

— **Eredeti ujdonság.** Egy helybeli szerzőt fog ünnepegni holnap este a színházi közönség. Dr. *Serédi Jenő*, a „Borsod-Miskolczi Hírlap“ szerkesztőjének „Csipkés Zsófi“ 3 felvonásos népszínművét mutatja ugyanis be holnap este színtársulatunk. A darabhoz *Bihary Zoltán* karmester több gyönyörű népdalt írt. Az előadás iránt nagy az érdeklődés.

— **Felolvasás.** A borsod-miskolczi köz-művelődési- és muzeumi-egyesület irodalmi szakosztálya folyó december hó 15-én délután 4 órakor a városházának nagytermében felolvasást tart, melyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívja. Vendégeket szívesen látunk. Belépti díj nincs. — Felolvasók: 1. Dr. *Szentpály István*. Tárgy: Az újabb francia és olasz költészet. — 2. *Buday József*. Tárgy: A társas rovarok életéből.

— **A holnapi vivő-akadémia.** A Korona szálló emeleti nagytermében holnap este megtartandó vivőakadémia iránt a közönség körében élénk érdeklődés nyilvánl, annyival is inkább, mivel azon az ország leghíresebb mesterei és amatőrjei vesznek részt, kik közül egynéhányan már a mai nap folyamán meg is érkeztek városukba.

— **Gyógyszerész gyűlés.** A miskolczi gyógyszerész-testület ma délután tartja a Seper-szálló emeleti kis termében *Balogh József* elnöklete alatt rendes évi közgyűlést.

— **Színházi hírek.** Színtársulatunk három tagja, *Feledy Boriska*, *Szelestey Elza* és *Virágh Ferencz Szalkay Lajos* igazgató társaságában tegnap délben S.-A.-Ujhelybe utaztak s részt vettek a tegnap esti „San-Toy“ operette előadásán. A vendégszereplés által a rossz viszonyok között tengődő sátoralja-ujhelyi színészet ügyén vélt segíteni Szalkay igazgató, s ez sikerült is. A színház zsulfolásig megtelt közönséggel s minden felvonás után, de nyílt színen is sűrűn felhangzott a taps. Valósággal ünnepezték művészeinket. A vonatnál a s.-a.-ujhelyi társulat tagjai, a sajtó képviselői s nagyszámu közönség fogadta őket. A vendégszereplők ma a déli vonattal érkeznek haza.

— **A mező-csáthi adóhivatal,** melynek felállításáról már megemlékeztünk, január 1-én kezdi meg működését. Az adóhivatal kerületéhez tartoztak: Mező-Csáth, Ároktő, Heő-Bába, Nemes-Bikk, Nagy-Csécs, Igriczi, Heő-Keresztur, Tisza-Keszi, Tisza-Kürt, Tisza-Oszlár, Sajó-Örös, Palkonya, Poga, Heő-Papi, Szakáld, Szalonta, Szederkény, Sajó-Szöged Tisza-Tarján, Tisza-Bábolna, Dorogma, Emőd, Gelej, Nagy-Mihály.

— **Műkedvelői előadás.** A diósgyőri magy. kir. vas- és aczélgvári iskolák tanítótestülete a szegénysorsu iskolás gyermekek javára f. évi december hó 7-én (szombaton) este a gyári vendéglő disztermében, jótékony célú műkedvelői előadást rendez. Műsor: „Miniszter előszobájában“ dramolet 1 felv.-ban, írta Hahn Rezső, rendezi Lauday János ur, perczesi tanító. Személyek: Miniszter Keresztes Venczel ur, Knabe Farkas Jeremiás napidíjas gyakornok Lauday János ur, Jean a miniszter komornoka Veres József ur, a miniszter gyermekeinek nevelőnője Szabó Piroska urhölgy. 2. „Népdal-egyveleg“ férfi négyes, előadja a Veres család. 3. „A bűn“ Kiss Józseftől, melodráma Szebenyei József ur zongorakiséréte mellett, szavalja Szabó Piroska urhölgy. 4. „Hegedűsoló“ Szebenyei József ur zongorakiséréte mellett, előadja Puky László ur. 5. „A sir“ Lányi E.-től, Szabó Piroska urhölgy. 6. „Desperát ur“ monológ, írta Gabányi, előadja Lauday János ur. Az egyes számok között a gyári zenekar fog hangversenyezni. Műsor után táncz. Kezdeté este fél 8 órakor.

— **Magkereskedők figyelmébe.** F. év őszén az erdőbirtokosok által eladásra gyűjtött famagvak jegyzéke, melyet a földművelési miniszterium állított össze, a miskolczi kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthető.

— **Ingyen kenyér.** Nincs nemesebb cselekedet, mint az éhezőkön segíteni. A tél zord kegyetlensége legjobban érinti a szegényeket, a kiken méltán esik meg a jó emberek nemes szíve, s segít rajtuk. Városunkban is megindult egy mozgalom, az éhező szegényeken segíteni. Az *ingyen-kenyér* mozgalom, melynek czéljaira eddig a Borsod-Miskolczi Gözmalom 15 métermázsza lisztet, *Paizauer Samu* helybeli péküzlettulajdonos pedig en-

nek ingyen kisütését és 500 cipót ajánlott fel, bizonyára meleg pártolásba fog rész-sülni városunk jószívű embereinél, s reméljük, hogy a főváros mintájára már nemsokára nálunk is fognak ingyen kenyerek kiosztani az éhező szegények között.

— **A nagy gyümölcsstermelés** értékesítésére való tekintettel a miskolczi kereskedelmi és iparkamara értesíti a gyümölcsstermelőket és kereskedőket, hogy kívánatra készséggel közli a magyar gyümölcskivitelrel foglalkozó czégeket, továbbá az angol, német gyümölcskereskedők neveit.

— **Katonák a városokban.** Az 1900. évi népszámlálási adatok szerint a katonaság megoszlása az ország különböző városaiban a következő arányt tünteti fel: Budapest 15.846, Pozsony 4830, Kassa 4510, Nagy-Szeben 3500, Komárom 3443, Temesvár 3409, Nagy-Várad 3159, Sopron 2850, Szeged 2721, Debreczen 2655, Kolozsvár 2625, Arad 2357, *Miskolcz* 2263, Brassó 2135, Gyulafehérvár 1838, Marosvásárhely 1787, Pécs 1730, Székesfehérvár 1716. *Miskolcz* tehát a tizenharmadik helyen áll a „Katonavárosok” között.

— **Uj cigaretták.** A m. kir. dohányjövédéki igazgatóság a tegnapi naptól fogva új cigarettát bocsátott forgalomba. Neve „Nilus” egyiptomi módra van gyártva, szópóka nélkül. Az új cigaretták igen kellemes, jóillatú. Ára darabonként 6 fillér, huszával csomagolva, praktikus kis dobozokban 1 kor. 20 fillér.

— **Feltörték egy kirakatot.** Tegnapelőtt *Klein József* Király-utcai kereskedő kirakatát *Szomorú Lajos* és *Tóth István* foglalkozás nélküli csavargók feltörték, s onnét több értékes holmit akartak el emelni, de rajtacsípték őket, s átadták a rendőrségnek.

— **Körözés.** *Bényei Dániel* 18 éves belsőbőcsi illetőségi napszámot lopás büntette miatt a miskolczi törvényszék országosan körözi.

— **Megcsipett tolvaj.** *Oravecz István* Géyár-utca 11. szám alatt levő lakásáról csütörtökön özv. *Koloska Jánosné* ágyneműket akart elemelni, azonban rajtacsípték, s bekisértek a rendőrségre.

DUNKY FIVÉREK

cs. és kir. udvari fényképészek

MISKOLCZ, Városháztér 20. sz.

Elsőrendű munka. Mérsékelt árak.

Foto-Emailok is készülnek

Színház, művészet.

A boszorkányvár.

(—f—) Milöcker hírneves operettjének „A boszorkányvár”-nak reprize szerdán este volt.

A sok pajkos angol operette után élvezettel hallgatta a közönség a pompás zenéjű operettet, melynek minden egyes kottája igazi gyöngy. A szebbnél-szebb fülbemászó dallamok egymást követik e darabban, mely a híres német zeneszerzőnek a legkiválóbb alkotása. Mintegy nyolcz évvel ezelőtt került nálunk színre legelőször s azóta pihent. Nagyon helyesen cselekedett Szalkay igazgató, mikor e kiváló operettet felelevenítette s csodáljuk a közönséget, hogy a színházat nem töltötte meg zsulfolásig. A boszorkányvár oly kitérő operette, a minőt az utóbbi időben aligha irtak. Szöveg kevés van benne. Igen szép a második felvonás terczettje, a harmadik felvonás duettje, továbbá ennek fináléja. Am a többi énekrészek is oly kellemesek és fülbemászók, hogy az ember bármennyig is szívesen hallgatná azokat. A kiállítás is szép volt, s különösen a boszorkányvár, a mely *Réthy József* disz-

mükészítő ügyes kezét dicséri — igazán fényes. Az előadás a legjobbak közül való, s talán a „Sau-Toy”-on kívül az idény legjobb előadása volt. Az ensemble kitünően ment, a kar és zene összességében működött, a miben nagy érdeme van *Bihary Zoltán* karmesternek, a ki buzgalommal tanította be a darabot, hogy az minél fényesebben sikerüljön.

Feledy Boriska Verus kis szerepében ismét művészt produkált. A közönség már szinpadaléptekor zajosan megtapsolta, de felhangzott a taps minden énekszám után. A negyedik felvonásban „*Egy kis ámitás*” kupletjével olyan hatást ért el, a melyet leírni nem lehet. A közönség minden rétege tapsolt s a művésznő e dalt ötször volt kénytelen megismételni. Tisztelői egy csomaggal és szép virágcsokorral lepték meg.

Szegedy Zelmát, koloratur primadonnánkat a maga igazi mivoltában csak ez este volt alkalmunk teljesen megismerni. Hatalmas hangja, melyet igen szépen juttatott érvényre, kellemesen cseng, s az, a legmagasabb regiszterekben is tiszta. Játéka kifogástalan. A közönség sűrűn tapsolta; egy szép csokrot és virágokkal telt léghajót kapott. Meg kell még említenünk mesés tolettjét, a melylyel főként a női közönség körében általános feltűnést keltett.

A harmadik női szerepet *Cserey Irma* játszotta sikerrel. Szépen énekelt.

A *Perczel* nővérek által lejtett tiroli tánc igen szép volt.

A férfiak közül kiváló dicséret illeti *Cseőreghet* és *Keményt*, a kik nagy énekarthijukat igazi bravurral énekeltek. Hangjuk főleg a második felvonásban érvényesült kellőleg, a midőn *Feledy Boriskával* végig énekeltek a hatalmas finálét. Nem kevesebb dicsérettel emlíjük meg *Helényi Elemért*, a ki gróf Kányavári szerepében kiváló nyújtott. A többi epizód szereplők mind hozzájárultak az est sikeréhez. — Összegezve mindezeket, ismételtlen konstatáljuk, hogy az előadás, a kiállítás és rendezés mintaszerű volt s bizonyosra vesszük, hogy a „Boszorkányvár” slágerja lesz a szinidénynek.

Csütörtökön „A bibliás asszony” ment harmadszor, szerepváltozással. A márkinét ezuttal *Szelestey Elza* játszotta, Saraht pedig *Várady Jolánka*. Az előadás általában jó volt s főleg *Szegedy Zelma* aratott szép sikert ugy játékaival, mint énekeivel. *Szelestey Elza* sehogysem illeszkedett be az előadás keretébe; erőszakolt, affektált játéka unalmassá tette az előadást, minden báj és kellem nélkül játszott s énekeivel sem tudott hatást elérni. (Zárjel között megjegyezzük, hogy a „bibliás asszony” nem teszi keresztbe a lábát s nem ugrál úgy, mint azt *Szelestey* kisasszony tette.) Nem tudjuk, mitől volt jó e szerepet *Feledy Boriska* után *Szelestey Elzának* odaadni, a midőn azt *Feledy* művészielen alakította. Ez *Szelestey* kisasszonynak határozottan hátrányára van.

Tegnap pénteken „A bor” került színre leszállított helyárrakkal.

* * **Lear király.** Schakespeare egyik legkiválóbb alkotása „Lear király” kedden este kerül színre. A czimszerepet *Bakó László* játssza, a mig a többi szerepeket *Holéczy Ilona*, *Szarvassy Ilona*, *Várady Jolánka*, *Rajz Ödön*, *Kalmár*, *Hetényi* és *Csillag* játsszák. A darabból már serényen folynak a próbák. Az előadásra felhívjuk a közönség figyelmét.

Törvénykezés.

Az 1902. évi esküdtek.

A miskolczi kir. törvényszéknél *Ortvay Miksa* kuriai bíró elnöklete alatt a múlt hónapban sorsolták ki a jövő (1902.) évi esküdteket. Ezek:

Dr. *Altman Ignác* orvos, *Árvay Dániel* borkereskedő.

Böhm Nándor ügynök, *Bumsch Béla* kereskedő, *Berecz József* asztalos, *Bada Bertalan* mészáros, *Bárczay István* földbirtokos (*Heő-Csaba*), *Bárczay László* földbirtokos (*Borsod*), *Baruch Gyula* gyógyszerész, *Barna Hugó* fényképész, *Braunfeld Sándor* kereskedő, *Berzy László* kereskedő, *Bartányi Gyula* ügyvéd, *Bizony Ákos* orszgy. képvis., *Bónis Sándor* bizt. hiv., dr. *Borsodi Ignác* ügyvéd, *Blumenstock Gyula* kereskedő, *Braun Gyula* kereskedő, *Barta Jenő* kereskedő, *Bródi Lajos* kereskedő, *Balog József* gyógyszerész, *Bogdán Illés* építész, *Blau Emil* festő, *Bay Barnabás* földbirtokos, *Boros Rezső* bizt. hiv., *Bárany Dezső* bizt. hiv.

Csohányi László nyug. tanító (*Szirma*), *Csorba Endre* építész, *Cserer Ferencz* kertész, *Cseh István* földműves, *Csorba József* földműves, *Csorba István* földműves, *Csontó Lajos* nyug. tanár.

Deák *Kálmán*, m. pénztárnok, *Doma István* földműves, *Diskant György* vasgyáros, dr. *Deutsch József* orvos.

Elek Kálmán földbirtokos *S.-Szt.-Péter*, *Eötvös Lajos* gőzm. hiv., *Evva Ernő* ügyvéd, *Erdey Kálmán* vaskereskedő, *Erdős Aladár* magánhivatalnok.

Fränkel Ede mérnök, *Fekete Bertalan* lakatos, ifj. *Fantoly János* lakatos, *Fleischer Ferencz* földbirtokos, *Fränkel Bertalan* bérlő, *Forster Rezső* nyomdász, *Farkas Ákos* hiv., *Friedman Mór* ügynök, dr. *Frankfurter Sándor* ügyvéd, *Fáy Kálmán* magánzó, *Friedman Gyula* téglagyáros, dr. *Ferbstein József* ügyvéd, *Feldman Mór* bankhiv., *Fogel Zsigmond* keresk.

Glasner Géza kereskedő, *Gelman Dávid* kereskedő, *Groszman Dávid* kereskedő, dr. *Grosz Viktor* ügyvéd, *Grünfeld Jakab* kereskedő, *Glatter Ignác* kereskedő, dr. *Goldberger Miksa* orvos, *Grünvald Ede* kereskedő, dr. *Gencsi Samu* ügyvéd, dr. *Glósz Károly* ügyvéd, *Grosszman Jakab* könyvkereskedő, *Grünfeld Ödön* kereskedő.

Dr. *Hercz Ödön* ügyvéd, *Harangi Menyhért* földbirtokos, *Hajós Kálmán* hivatalnok, *Homer József* kertész, *Hosszfulassy Gyula* nyug. százados, *Hesz Miklós* mézeskalácsos, dr. *Holländer Gusztáv* ügyvéd, dr. *Horváth Bertalan* ügyvéd, *Hönsch Vilmos* cements, *Hajász Bertalan* kereskedő, *Huska Ferencz* puskaműves, dr. *Hajós Henrik* orvos.

Imre András magánzó, *Iványi László* hiv., *Istvánffy Béla* kereskedő, *Jenei Soma* keresk., *Juhász József* kereskedő.

Kubacska István kereskedő, *Klein Sámuel* keresk., *Koós Soma* keresk., *Klein Ede* ker., *Kovács Herman* ügynök, *Katona Sándor* festő, *Kohn Lajos* földbérlő, *Kemenczky Miklós* ny. százados, *Kiss István* magánzó, *Korach Miksa* építész, *Kun Árpád* pénztárnok, dr. *Kőszegi Armand* ügyvéd, dr. *Kozma Elek* ügyvéd, dr. *Kormos Géza* ügyvéd, *Kolarics Ferencz* könyvelő, *Kohn Soma* hiv. dr. *Koncz Miklós* ügyvéd, *Kun Kálmán* ny. törvényszéki bíró, dr. *Kovács Lajos* ügyvéd, dr. *Klein Ignác* ügyvéd, *Kerekes Miklós* keresk., *Karácsonyi Lajos* kereskedő, *Katona József* keresk., *Karla Bertalan* szabó, ifj. *Kohn Ignác* keresk., dr. *Kovács József* ügyvéd, dr. *Küröz Jakab* ügyvéd, *Kócs Sándor* szabó, *Kálmán Mór* szabó, *Kohn Ede* keresk., *Krausz Jakab* cements, *Kovács Imre* könyvelő, *Kornyiczky Lajos* bizt. hiv., *Kiss Rezső* bizt. hiv., ifj. *Kühne Adolof* bizt. hiv., *Kun Géza* bizt. hiv., *Kühne Andor* bankhiv., *K. Papp László* csizmadia, *Kohn Gábor* földbérlő, *Kohn Lajos* vaskereskedő, *Kulcsár Károly* magánzó.

Lichtenstein László keresk., *Ludvig István* nyomdász, *Lichtenstein József* földbirtokos, *Lang Sámuel* keresk., *Lázár Miksa* keresk., *Lovich Barna* keresk., dr. *Laurencz Ferencz* ügyvéd, *Lövey János* molnár, *Lipcsy Károly* nyug. tanító.

Márkus Soma keresk., *Majthényi Árpád* földb. M.-Nyárad dr. *Majzler Jób* ügyv., *Merkl*

Adakozások a Dobó-szoborra.

Miskolcz város közönsége köréből a Dobó-szoborra 221 kor. gyűlt össze. Az adakozók névsorát íme itt közöljük: Gyűjtő: *Erdélyi Gyula* városi adófelügyelő. Miskolcz város közönsége 50 korona; Miskolczi Takarékpénztár 10 korona; Kun Kálmán, Miskolczi Hitelintézet, Miskolczi Takarékegylet, Borsodmegyei Takarékpénztár, Borsod-Miskolczi Hitelbank 5—5 korona; Első magy. ált. biztosító társaság 4 korona; Vadnay Tibor, Bolváry Andor, Magyar-francia biztosító társulat, Bizony Ákos, Dr. Resovszky Emil, Glatzer és Groszman, Berzy László, Bródy és Weisz, Máhr Pál, Sepper István, Rabel Albert, Fűrész Ferencz, Jekelfalussy Andor, Cserhalmy Ilona, Feuerstein Márkusné, Kun Jánosné, Ujhelyi Miklós, Hajós Kálmán, Dr. Rác Jenő, Dr. Kun József, Szinay István, Dr. Markó László, Weidlich Pál, Grünwald Ede, Rác Jánosné, Phönix bizt. társulat 2—2 korona; Kovács Lajos, Fazekas Józsefné, Berner Gézané, Bródy Lajos, Gebauer Károly, Kohn Lajos, Dr. Szabó József, Groák Lajos, N. N., Dick Simon, Klein József, Schulcz Mór, Kohn Ede, Merkl Gyula, Steinfeld és Fischer, Dr. Balogh József, N. N., Breuer Adolf, N. N., Weltner Mór, Silbiger Ármin, Forster, Klein és Ludvig, N. N., Gröber Aladár, Gröber Géza, Gröber Kálmán, Gröber Dezső, Kiszely Ernő, Kobek József, Krizsanovszky József, Szerdahelyi János, N. N., Dunky fivérek, Szathmáry Király Józsefné, Markó Pálné, N. N., Cseh István, Reidinger Béla, Princz Gizella, Groák Adolfné, Blumenstock József és fia, Grünwald Jakab, Erdey Kálmán, Silbiger József, Czeisler Adolf, Dapsy Sándor utódai, Schweitzer Testvérek, Friedman Bertalan, Stamberger Bernát, Wahl József, Karla Bertalanné, Schwartz és társa, Raáb Ignác, Kálmán Mór, Kerekes Kálmán, Rosenberg Gyula, Bársony János, Mayer József, Wegener György, Deszberg Józsefné, Klein Ágoston, Hamzus Kálmán, Grünfeld Adolf, Henik és Soós, N. N., Szántó Mór, Papp Lajos, Mathyász Mátyás, Kunovics Jakab 1—1 korona; N. N., N. N., Kardos József, Pfliegler János, N. N., N. N., Fodor Endre, Farkas János, Szendy Lajos, Groszman Jágó, Brucker Péter, Zborovszky Sándor, Gerő Ignác, Juhász József, Pauber Péter, Langer Sámuel, Bajkor Tamásné, Putnok Antal, Mazán József, Jónás Fülöp 50—50 fillér.

HUNGÁRIA KÁVÉ

Szalády Antal legjobb hírű gyógytáp- és háziszere már 24 év óta van országsszerte elterjedve s gyógyereje, valamint kellemes íze s tápláló ereje által általános kedveltségnek örvend.

A HUNGÁRIA KÁVÉ-nak, ezen megbecsülhetetlen gyógytápszernak egyetlen háztartásban sem szabad hiányozni, de különösen ott, hol gyengélkedők vagy gyermekek vannak, mert nemcsak teljesen pótolja az ártalmas és izgató szemes kávé, de vegetabilis összetételénél fogva gyomor- és bélbetegeknek, valamint vérszegények s álmatlanságban szenvedőknek elismert orvosi tekintélyek, mint legjobb s leghatásosabb házi szert ajánlják. Nagy tápereje s gyomortisztító hatásánál fogva a gyermekek egészséges fejlődését nagyban előmozdítja s fentartja.

Sok ezer köszönő irat s neves orvosok igazolják a „HUNGÁRIA KÁVÉ” kitérő hatását, a miért is az mindenkinek legjobban ajánlható.

1 kilo ára 2 kor. 40 fill. — 12 kor. előleges beküldése után 5 kgr. „HUNGÁRIA KÁVÉ” bérmentve küldetik meg.

Megrendelés czimzendő: Szalády Antal Budapest, Andrásy-ut 86. sz.

Miskolczon kapható Máhr Károlynál.

SZLAVKOVSKY IMRE

takaréktűzhely- és épületlakatos
MISKOLCZ, Horváth-utca 12. sz. a.

Első miskolczi motorhajtásra berendezett

Alapított 1853.

lemez- és lakatosáru üzlet.

Ajánlom újonnan berendezett nagyszabású műhelyemben készült **elejes és asztali-tűzhelyeimet**, mindenféle nagyság és kiállításban, falazva kült, belföldi és majolikás eszerekkel: — ugyiszintén teljes vasból, csakis a legjobb anyagból s ezekből állandó nagy raktárt tartok készletben. Abban a helyzetben vagyok, hogy elegáns és csinos alakban valamint gondos, czélszerű kivitelben mintaszéri és e mellett szolid és tartós munkát állíthatok elő, úgy, hogy barmely szolid konkurencziával versenyezhetek.

Ismét-elárusítók kedvezményben részesülnek.

Elvállalok továbbá

épületvasalásokat,
folyosó-, lépcső- és
sír-rácsokat,
vas-kapukat,
Wertheim-szekrényeket

a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Rajzokkal és költségvetéssel
szívesen szolgálok.

Koksztűzhelyeket napi 50 fill. díj
mellétt kölcsön adok.

Olcsó tűzhely bevásárlási forrás

Szülő-oltványok

szokványminőségben.

A legkiválóbb 42 bor- és csemegefajokban fajtisztán, teljes jótállással.

Élőkerítés

Gleditschia csemeték és magvak.

Uradalmaknak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli melyből, oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás mellékeltek. Ezer csemete elég 200 méterre. Ara 6 frt.

Diócssemeték. Óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyész-tése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt. Színes fénynyomatu főárjegyzék ingyen és bérmentve küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt czímre ingyen és bérmentve küldetni kéri, mely nincsen az a ház, vagy család, a hol annak tartalmát haszonra ne fordítanák, városban, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekében áll, a kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Czím:

„Érmelléki első szülő-oltvány telep”, Nagy Gábor, Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Telefon 97. sz. Hirdetmény. Telefon 97. sz.

Számos tapasztalt visszaélés meggátlása érdekében t. vevőimet a következőkről értesítem:

a) A gömri pályaudvaron levő raktárom többé nem a második, hanem a bejárattól számítva harmadik a sorban.

b) Házaló egyéneknek részemre rendeléseket adni saját érdekükben ne méltéztassanak adni, mert ügynököt nem tartok s ilyenek tölem szentet nem kapnak, csupán 18 éves János fiam van felhatalmazva rendeléseket elfogadni.

c) Ajánlásoknál ne tessék a „sajó-kazai” szentet össze-téveszteni a „sajó kazinczi”-val, mely általam „uj-kazinczi” név alatt jött forgalomba.

Mint eddig — három év óta — a jövőben is teljes sulyban igen jó minőségű szénnel fogok szolgálni; az eddigi, a minőséget tekintve, rendkívüli olcsó árban, 100 kg. 1 korona. Hazhoz szállításért csupán 16 fillért számítok métermázsánként.

Emődi József, a kazinczi köszönbánya r.-t. egyedüli fő-elárusítója.
Rendelhető levelező-lapon, „Emődi József szénkereskedő Miskolcz” czímen és telefonon.

Nagy karácsonyi vásár

mélyen leszállított árak mellett, december végeig
Óriási választék, meglepő olcsó árak.

6 pár feygházban kötött férfi harisnya 85 kr.

Jó mosó Barchet,
 szép minták méterje 18, 22, 30 kr.
Franczia Piké Barchet,
 szintartó, mtrje 22, 28, 32 kr.
Franczia mosó Flanel,
 méterje 26 kr., nagy választékban
 valamennyi kiválóan szép mintákban,
 legjobb minőségben, gyönyörű kivitel.
Női ruhakelmék,
Duplaszéles Divatkelme
 méterje 20 kr.
Duplaszéles angol gyapju kelme
 méterje 45 kr.
120 cm. sz. Divatszövetek
 méterje 45, 62, 76 kr.
Duplaszéles Brünni női posztók
 méterje 35 kr.
120 cm. sz. Brünni gyapju női posztó
 (Damentuc) ez egy alkalmi vétel
 méterje 60-90 kr.
120 cm. széles fekete gyapju kelme,
 méterje 56, 68, 85, 110 kr.

Angol kosztüm kelmék
 gyönyörű kivitelben mtrje 85, 120,
 140 kr.
**Damaszt (kamuka) asztalkész-
 letek nagy választékban.**
Vásznak (magyar gyártmány)
 1 vég 30 rőf creas vászon 3.50,
 1 vég 30 rőfös magyar vászon 4.80
Szines és fekete selymek
 gyönyörű szép, 60 krtól feljebb.
Zsebkendő 12 drb 80 kr.
 " **battist** 160 kr.
Futószőnyegek,
 nagyon szép kivitelben 65 cm. szé-
 lességben 25, 32, 40, 50 s feljebb
 90 cm. szélesség. 52, 65, 75, 1.00
Brüsszel, Tapesztril és nyírott szőnyegek
 jó minőségben és szép mintákban.
Szobaszőnyeg,
 2 80, 6 80, 9-25 frt és feljebb.

Szövet-függönyök
 1 ablakra 1 60, 2.-, 3.-, 3.50,
Csipkefüggönyök
 100 cm. széles, méterenként 22, 28,
 30, 38, 42, 50, 60, 65 kr.
 120 cm. széles mtrként 70, 85, 1.20
 Saját készítményű paplanok és matraczok.
 Női, férfi és gyermek-ruha-
 neműek gyári raktára.
**Franczia pique, zefir, battist és
 selyem-ingek nagy választékban.**
 Fekete és szines patent gyermek harisnyák.
 20 krtól feljebb, szintartók.
 Férfi vagy női meleg Jäger ingek drbja 62
 Férfi vagy női meleg Jäger nadrág drbja 62
 Gyermek Jäger öltönyök és trico ruháskák
 nagy választékban.
**Ing-blousok, miderek, keztük, női
 és férfi nyakkendők, harisnyák,
 csipke, szalag, selyem, disz-zsinór
 aplikáció és mindenféle szabókellé-
 kek legolcsóbb árakban kaphatók.**

3 pár feygházban kötött női harisnya 65 kr.

Legnagyobb választék! * Verseny nélkül! * Pontos kiszolgálás!

AMERIKAI ÁRUHÁZ MISKOLCZ

Városház-tér 28. Telefon 145. (Breuer-palota.)

Vidéki rendelvények legnagyobb figyelemmel eszközöltetnek.

Eladó ház.

Arany-János (ezelőtt F.-Szirma) utca 140. sz.

ház szabad kézből eladó

Értekezhetni Jókai-u. 11. sz. a. a tulajdonossal.

Ujabb felhívás az adózó közön-
 séghez.

Ismételve felhivatnak mindazok, kik a házberadóra vonatkozó vallomásaikat a már közzétett határidőben be nem adták, hogy ezt a vallomásukat 8 nap alatt annyival inkább adják be, mivel ellenkező esetben adó-
 juk a törvényben meghatározott súlyos következmények terhe alatt — hivatalból fog megállapítani.

Miskolcz, decz. 4.

Miskolcz város adópenztári hivatala.

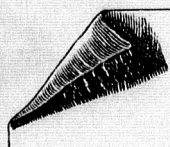
Különös nagy választék csakis

Nagy választék mindennemű férfi, női és gyermek **csipőkben**, férfi és fiu **csizmák**, valódi halina vadász **botosok**, vadász **harisnyák**, **vadász-csipők**, gumi és bőrtalppal. Valódi angol **bőr-keztük** bélelve és bélés nélkül. A legjobb minőségű Anton Pichler-féle grazi férfi **kalapok**, vadász **sapka** és mindennemű férfi, fiu és gyermek utcai és utazó **sapkák**. A legszolidabb készítményű uri **ingek**, **gallérok** és **kézelők** a legdivatosabb kivitelben. Rendkívüli választék a legujabb divatu **nyakkendőkben**, ugyancsak valódi selyem, vászon és battist, férfi és női **zsebkendők**.

Rendkívüli választék

Van szerencsénk a mélyen tisztelt vevőközönség szives tudomására hozni, hogy a **színházépülettel szemben** levő, 21 éve fennálló

úri divat és kalap-üzletet

Spiegel Jakob úrtól átvettük s teljesen ujonnan, a **legdivatosabb cikkekkel** rendeztük be.

Tíz éve működünk e téren, miért is azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy a t. helybeli és vidéki vevőközönség legmesszebb menő igényeit is kielégíthetjük. Kérjük tehát a t. vevőközönséget ujonnan berendezett raktárunk megtekintésére, még ha jelenleg bevásárlást nem is óhajt tenni, hogy ez által szolid áruinkról meggyőződjenek.

Rendkívül előnyös árak, legpontosabb s legszolidabb kiszolgálás.

Vidéki megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek.

Kiváló tisztelettel

Ifj. Klein Testvérek.

hazai készítményű cipőárunkban

Ajánlunk nagy választékban valódi erdélyi **ló-pokróczokat** minden kivitelben. Ugyancsak legujabb szabásu uri **esőköpenyek**, valamint **kocsis-köpeny**, **utazó bőröndök** és **kézi táskák** igen csinos és jó kivitelben. Igen nagy választék férfi és női **esőernyőkben** a legchikkesebb kivitelben. Valódi franczia **illatszer-különlegességek**.

A legjobb minőségű Jäger **alsó ingek** és **nadrágok**, valódi fildechos uri és női **harisnyák** a legolcsóbb árakban.

férfi fehérneműekben!